

Habár egyes térségekben gyakorta árvizekkel és esőzésekkel küzdenek, napjainkban 1,2 milliárd ember nem jut egészséges ivóvízhez. Egyre többször kerül elő a gondolat, mely szerint míg a 20.század háborúi az olajért folytak, a 21. század háborúi a vízért folynak majd. A természet kizsákmányolása hosszú távon mindnyájunkat érinti.

Ötödik nap

A vízi és égi állatok teremtése Elizeus, a környezetvédelem szentje

“Isten szólt: „A vizek teljenek meg élőlények sokaságával, az égen, a föld felett pedig röpködjenek madarak.” Úgy is történt. Isten megteremtette fajtájuk szerint a nagy tengeri állatokat és mind az élőlényeket, amelyek mozognak vagy a vízben úszkálnak. És a röpködő madarakat is, ugyancsak fajtájuk szerint. Isten látta, hogy ez jó. Isten megáldotta őket és így szólt: „Legyetek termékenyek, szaporodjatok, töltsétek be a tengerek vizét, s a madarak is szaporodjanak a földön.” Este lett és reggel: az ötödik nap.” (Ter 1,20-23)

“Akkor kiment a forráshoz, beleszórta a sót, és így szólt: >Ezt mondja az Úr: Egészségessé teszem ezt a vizet, ezentúl ne fakadjon belőle sem halál, sem koraszülés!<” (2Kir 2,21)

1 kg marhahús előállításához 16000 liter, 1 kg búza előállításához 1350 liter és 1 csésze kávé előállításához 140 liter víz szükséges. Egy csöpögő csap 150-200 liter feleslegesen elfolyó vizet is jelenthet havonta. A vízkészlettel való helyes gazdálkodás a 21. század talán legfontosabb feladata lesz. Becsüljük meg a természet erőforrásait!

A nitrát és foszfát élővizekben történő feldúsulásáért, és az ebből adódó túlzott algaövekedésért (eutrofizáció) elsősorban a mezőgazdasági tevékenységek, illetve a kommunális szennyvízkibocsátás a felelős. A háztartási tisztítószeres - főként a mosószeres - is nagy mértékben hozzájárulnak a foszfor felhalmozódásáért.

A Magyarországon forgalomba hozható mosó- és tisztítószeres a foszfáttartalom alapján három kategóriába sorolhatók: környezetbarát (0-7%); környezetkímélő (max. 15%); megengedett (max. 20%). Válasszunk körültekintően tisztítószereseket, keressük a környezetbarát termékeket! Ne használjunk a szükségesnél nagyobb mennyiséget!

A bálnák alacsony frekvenciákon - jóval az emberi hallásküszöb alatt – történő, több ezer kilométerre is hallható éneklés révén képesek az egész óceánban kommunikálni. Az egyre zajosabb vízi közegben azonban drasztikusan csökken kommunikációs lehetőségük: egy tanulmány szerint lassan sem tájékozódni nem tudnak, sem párjaikat nem találják meg.

Forrás: pixabay.com

Egy 100 évig is elélő kék bálna akusztikus „buborékja” 1600 kilométerről 160-ra csökkent a zajszennyezés miatt. A szennyezés az elmúlt évtizedben megkettőződött, főleg a „városiasodott” tengeri környezetben és főként a kikötők környékén. A tengerbiológusok szerint az lenne a legjobb, ha legalább a hajókban csendesebb propellereket alkalmaznának.

A "forralt béka" metafora lényege: ha forró vízzel teli edénybe egy békát tennénk, azonnal megpróbálna kimászni belőle; ám ha langyos vízbe helyeznénk, s a vizet fokozatosan melegítenénk, a béka nagy nyugalommal adná át magát a lebegés örömeinek, s hagyná magát megfőzni. Többnyire ilyen kényelmesen érezzük magunkat is egyre pusztuló világunkban.

Ez az anasazi béka-figura fém-szürke gagátkőből készült, türkiz berakással. A béka számos vallásban és kultúrában, így az anasaziban is a víz és eső szimbóluma. Azért is figyelemre méltó ez, mert a kétéltűek reagálnak a legérzékenyebben a környezeti változásokra. Az 1970-es évektől kezdve figyeltek fel a kétéltűek létszámának radikális csökkenésére, mely nemcsak azokon a területeken volt észlelhető, melyeket megbolygattak, hanem szigorúan őrzött nemzeti parkokban is. A kétéltűek 350 millió éve léteznek bolygónkon. Félelmetesen érzékenyek a víz és a levegő minőségének változására. Eleink is jól tudták,

A békák forgalmas utakon kénytelenek átkelni ahhoz, hogy eljussanak telelőhelyükről szaporodási helyükre, így sokan a száguldó autók áldozatai lesznek. Minden évben több helyen is szerveznek mentési akciókat, ahol önkéntesek segítenek egy-egy nap vödörkben áthordani a békákat az úttesten. Vegyünk részt mi magunk is ilyen feladatokban!

A világ lakosságának több mint 37%-a a tengerpartok 100 km-es körzetében él. Az emberi tevékenységek következményei: a szennyezés, a túlhalászat, és a mangrove-erdők fájának kivágása komoly veszélyt jelentenek a tengeri élővilágra. Komoly probléma a sarkvidék sekély tengereibe süllyesztett neukleáris hulladékok szivárgása is.

hogya a béka és a többi kétéltű jól érzi magát, akkor nincs ok aggodalomra, a víz tiszta, és valóban életet adó. A víz kémiai-jára és a vizes élőhelyek minőségére érzékeny kétéltűek eltűnése fenyegetően figyelmeztet arra, hogy bolygónkon az élet alapjait megrengető változások zajlanak.

Ez az anasazi béka-figura az elvesztett, de újra megtalált isteni kegyelem jelképe. Ugyanis az az ismeretlen mester, aki készítette, egy olyan civilizáció tagja volt, mely az 1100-as évekre érte el csúcspontját, és mai fogalmaink szerint igen magas civilizációs teljesítményekre volt képes: 600 kilométeres, jól kiépített úthálózatuk volt, öntözéses földművelést folytattak, de a csapadékviszonyok 1150-re annyira megváltoztak, hogy a sorozatos rossz termés, éhezés és betegségek nyomán egyik napról a másikra módszeresen összehapolták vagyontárgyaikat és elhagyták városaikat. Távozásukat szomszédjaik, a pueblo indiánok úgy magyarázták, hogy istenük, az „Eső- a Víz és a Termékenység Ura” elhagyta őket, azért felkerekedtek, hogy újra megtalálják. Ez a nép tehát nem halt ki, hanem felhagyott fenntarthatatlan életformájával és csatlakozott azokhoz a népekhez, akik sokkal egyszerűbb módszerekkel, és technikai színvonalon éltek ezen a területen az életüket.

Apró, mégis fontos lépések: zárjuk el a csapot fogmosás közben, ne folyó vízzel mosogassunk! Válasszuk a zuhanyzást fürdés helyett! Míg előbbihez átlagosan 30-40 liter vízre van szükségünk, a fürdés során 140 liter vizet használunk el. Az elhasznált vizet drágán, sok energia árán tisztítják, vagy tisztítatlanul kerülnek az élővizekbe.

Évente 1-10 növény- illetve állatfaj kihalása lenne természetes, azonban ma 25-ször gyorsabban pusztulnak a fajok. A trópusi esőerdők (így a természetes élőhelyek) pusztulását figyelembe véve ma naponta 74, óránként 3 faj kihalása is feltételezhető. Ismerjük meg a környék védett növény- és állatfajait, erdei sétánk során ne szedjünk virágokat!

Révész Sándor: Vigyázz a madárra (dalszöveg)

Ember, a világ két kezedtől
sír,
Egyikkel a kerted ásod,
Másikkal a sírt.
A másik, tudod bőven várhat
rád,
Építsd a kerted hát tovább,
S közben a mindent jól
vigyázd!

Vigyázz a madárra,
Ha kertedbe repül,
Őrizd meg a csendet,
S el se menekül.
Bajban a világ, ha egyszer
újra
messze száll.

Vigyázz a madárra, ha
Válladra repül,
Amerre az élet, arra
menekül.
Bajban a világ, ha egyszer
újra
messze száll.

Ember, a világból csak
A sajátod érdekel,
A szükség határát ritkán
hagytad el.
Azon túl szintén van világ,
Gondolhatod, ott gondolnak
rád,
S értük a mindent jól
vigyázd!

Alakítsunk ki, vagy használjuk a már meglévő kertet a templom körül; telepítsünk őshonos növényeket, és kis táblákon tüntessük fel azok neveit, jellemzőit! Ültessünk bogyót termő bokrokat és fákat, amelyek odavonzzák a madarakat! A hittanosokkal készíthetünk madáretetőt, elkülöníthetünk egy kertrészt, amit ők gondoznak.

Egy tanulmány szerint, ha ilyen mértékben folytatódik az Északi-sarkvidéken a jégtakaró olvadása, akkor 2050-ig egyharmadára csökkenhet a világ 22 ezres jegesmedve-állománya. A legtöbb jegesmedve szinte sohasem teszi a lábát igazi szárazföldre, többségük egész életét a sarkvidék befagyott vizein, a lassan sodródó jégmezőkön tölti.

„Tiltakozunk az olyan módszerek ellen, melyek Isten mindenki számára teremtett ajándékait igazságtalan és szükségtelen módon árucikké teszik és ezzel különösen is megnehezítik a szegények helyzetét. Ezek közé a gyakorlatok közé tartozik a víz magántulajdonba vétele, a vetőmagok, egyéb élőlények és más, az emberi élethez nélkülözhetetlen természeti kincsek szabaddalmaztatása.”

„Igyekszünk magunkévá tenni egy ököcentrikusabb látásmódot és ezáltal nagyobb harmóniában élni a természettel. A természettel való együttélés és annak megőrzése tekintetében sokat tanulhatunk az őslakos népektől és más, hagyományos életmódot képviselő népcsoportoktól.”

„Mérlegre tesszük az új biotechnikai fejlesztéseket és ellenezük azokat, melyek megsértik az Isten képére teremtett ember méltóságát és épségét.”

A Lutheránus Világszövetség X. Nagygyűlésének záródokumentuma, Winnipeg, Kanada, 2003. július 21-31.

Látogassuk meg az ember által kipusztított állatfajok jelképévé vált dodógalamb szobrát a Fővárosi Állatkertben. Mauritius szigetén a telepések megjelenésétől számított egy évszázadon belül kipusztult a faj utolsó példánya, melyben egyrészt közrejátszhattak a behurcolt háziállatok, másrészt élőhelye, az őserdő tönkretétele.

m

Szólj, boldog há-la - é - nek, És áldd a Terem-tőt,
 Hű U-rát földnek, ég - nek, Az ö-rök jó-te - vőt!
 Ő min-de-nek-nek gond-ját Mint A-tya ve-szi föl,
 S ve-zér-li út-ját, sor-sát Sze-re-tet-tel a mennyek-ből.

Imádkozzunk!

Uram, köszönöm, hogy a vízen kívül a földdel, levegővel és tűzzel is közeli kapcsolatban lehetünk – add, hogy Illés útja ne csak Elizeus, hanem a mi utunkat is kijelölhesse. Add, hogy a mi tevékenységünkön keresztül is enyhülhessen a szükség, oldódhasson a fájdalom, utak nyílhassanak, ajtók zárulhassanak. Kérünk, Urunk, hogy a békák érzékenységét tanulhassuk, amikor a környezeti változásokra figyelünk. Segíts nekünk támogatni és megvédeni a klímaváltozás áldozatait – azokat, akik elvesztették otthonaikat szárazság, tűzvész vagy áradások miatt. Önző módon úgy használjuk fel mindazt, amit tőled kaphatunk, mintha természetes lenne, hogy egyszerűen csak a rendelkezésünkre áll. Úgy gondoljuk: Hadd együnk és igyunk mert holnap úgyis meghalunk. Nem vagyunk tudatában annak, hogy mit jelent embernek lenni. Jöjj, Istenünk, újítsd meg a szívünket igazi örömmel és erővel, s add, hogy ragyogjon az arcunk. Jézus Krisztusért. Ámen.